

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 3. Auaritia vsuræ mater.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

tijis vestiri, choros instituere & choreas, muna-
nera missitare puellis, quin & vxoratis; &
quidquid lasciuia amat, id facere, id dies no-
ctesque cogitare coepit: multoq; postea ma-
gis, quando vxorem & familiam duxit. Sed
non sine caussa dixit Christus: *Va vobis diuiti-
bus, qui habetis hic consolationem vestram: qui
editis, qui bibitis, qui luditis, qui genio ve-
stro indulgetis, qui canas dubias, qui populares
quaeritis; esurietis enim & sitietis, & plora-
bitis. Dei diuites sunt, ait Comicus, deos decet
opulentia, & factiones: nos homunculi sumus
salillum animae, quam cum extemplo amisimus,
aeque mendicus, atque ille opulentissimus censetur
ad Acherontem mortuus.* Quid pompa mori-
turo? quid Attalica vestis, & conscientia ver-
minosa? cur venter vnus absumit, quod suf-
ficeret tribus?

Hæc res sine pecunia non fit. Omnia pre-
tjjs suis constant. Vbi ergo vel pecuniæ ni-
hil, vel nimis parum est, & deliciae tamen
pompaque appetuntur, argentum est, per
artes, faciendū, vt lacunæ expleantur. Quas
Nobilis iste artes, præ ceteris rebus cunctis,
optimè nouerat. Vultis, & lari hiantes, vultis,
vultures, ab illo artes has discere? aut potiùs
artes vestras in illo agnoscere? Auaritia enim
eas,

Tom 2
Luc. 6. 24.
Acherontem
mortuus.

III.
AVARI-
TIA VSV-
RAE MA-
TER.

eas, nullo alio magistro adhibito, satis docet. Est etenim *auaritia immoderatus amor habendi*, vt S. Thomas docet; immo, vt D. Augustinus loquitur, *est quarumlibet rerum insatiabilis & inhonesta cupido*; seu opinio *vehemens de re non expetenda, tanquam valde expetenda sit, inherens & penitus infusa*; quæ excedit in amando, acquirendo, & retinendo, sed deficit in dando. Quo pacto non vnum de septé, sed generale peccatum est, speciale opes respicit, & ab Aristotele & Græcis ceteris *Philargyria* solet nominari. Grande malum est *auaritia*, ait S. Ambrosius, immo *malorum omnium est origo, sicut ait Apostolus, radix autem omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes errauerunt à fide. Vides ergo, quia, qui pecuniam appetit, fidem perdit: qui aurum redigit, gratiam prodigit. Auaritia enim cæcitas est, errorem religionis inducit. Cæca, inquam, est auaritia, sed diuersis fraudum oculata ingenijs: non videt, quæ diuinitatis sunt, sed cogitat, quæ cupiditatis sunt. Et nonnulli quidem, quibuscunq; modis possunt, aliorum bonis insidiantur, quia *lucri bonus est odor ex re qualibet: siue fraudulentis emtionibus, siue vsuris, siue furtis, siue rapinis opes congerant, perinde illis est, qui se semel Dæ Furinæ consecrauerunt; in illis**

S. Tom.

2.2. q. 118.

2.1 S. Au-

gustin. 1.

3. de lib.

arb. Cic.

4. Tusc.

Boët. l. 2.

de Con-

sol. met. 5.

S. Ambr.

serm. 97.

1. Tim. 6.

10.

Iuuenal.

Satyr. 14.

illis enim senior ignibus *Aetna Feruens amor ar-*
det habendi. Charybdes facit omnia abfor-
bentes: gryphes facit auro incubantes: sca-
rabæis similes facit. Ut enim illi ad sterco-
rum, ita auari ad lucri odorem confluunt
omnem. Alij tamen in genere tantum certo,
auaritiam exercent, dum vel tondent, vel
deglubunt gregem, vel vsuris exercent, vel
clepunt piceatis manibus. Quemadmodum
igitur hirundo muscas in aëre, aranea reti ca-
pit; ita quidam alios in campo rapinarū vio-
lentiâ, quidam per occultas fraudes domi in-
uadunt, & velut spongas exprimunt: non-
nulli auaritiam laruâ tegunt, & iustitiæ titu-
lo conantur honestare. De quorum nume-
ro Nobilis iste fuit. Is neminem spoliauit,
furatus est nulli quidquam, sed, quod multi
sibi fas esse arbitrantur, vsuris duntaxat rem-
auxit; eo se consolans argumento, quod hoc
pacto multorum mutuo indigentium miseris
succurrat; quod à volentibus vsuram accipiat,
volenti autem iniuria non fiat; quod utique
pecunia pecunijs mereatur compensari; quod ita
multi & alij ditescant viri magni atque honesta-
tis amantes. Ceterum, quia neque doctus, ne-
que valde probus erat, nihil sollicitus fuit,
quo titulo, pro mutuo, aliquid possit in cen-
sum

Boetius
lib. 2. de
consol.
met. 5.

VI
Domen
18. 12.
Vener
18. 12.
TAB

Domen
18. 12.

sum venire; animus enim auaritiâ æger non quæ sana, sed quæ desiderata sunt, quærit: & magnitudo pecunie à bono & honesto in prauum abstrahit. Igitur istud axioma illi sufficiebat, tantò se felicior fore, quantò plus à debitore extorqueret; etiam ante tempus, & non solum supra sortem, sed etiam supra mensuram omnem censûs, iustis titulis, concessi. Sic filij huius seculi solliciti sunt de crastino, immo de re præsentis. Verùm *Istuc est sapere, non quod ante pedes modò esto*

Videre, sed etiam illa quæ futura sunt

Prospicere.

IV: Meritò Poëtæ Plutum cæcum finxerunt: Deuter. neque enim *munera duntaxat, excacant oculos* 16. 19. *sapientum, & mutant verba iustorum*; sed omnis etiam auri argentiq̄e praua cupiditas, VSVRAE quæ vel à mortuo tributum exigit, & sepulchra spoliat, & æquè retinendo, ac accipiendo peccat, etiam cùm non videt se peccare. Amor namq̄ pecuniarum, ait S. Chrystomus, *pupillâ mentis, quasi quidam malignus humor influit, densamq̄ nebulam operatur.* Hinc Nobilis iste, non vidit, se opes habere, quibus succurreret gratis necessitati egenorum: neque recordatus est, scriptum esse: *Si unus de fratribus, ad paupertatem venerit, non obdura-* INIQVI- *bis cor* TAS.

Deuter. 15. 8.